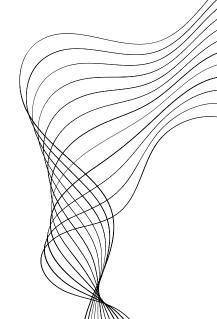
ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՑԻՆ ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Էլեկտրոնային փաստաթղթերի (PDF) բովանդակության Ճանաչման և ամփոփման ավտոմատացված համակարգի մշակում ԱԲ-ի կիրառությամբ

Խումբ՝ SS161 Ուսանողուհի՝ Արևիկ Խաչատրյան Ղեկավար՝ Ռուբեն Մանուկյան

Նախագծի նպատակը

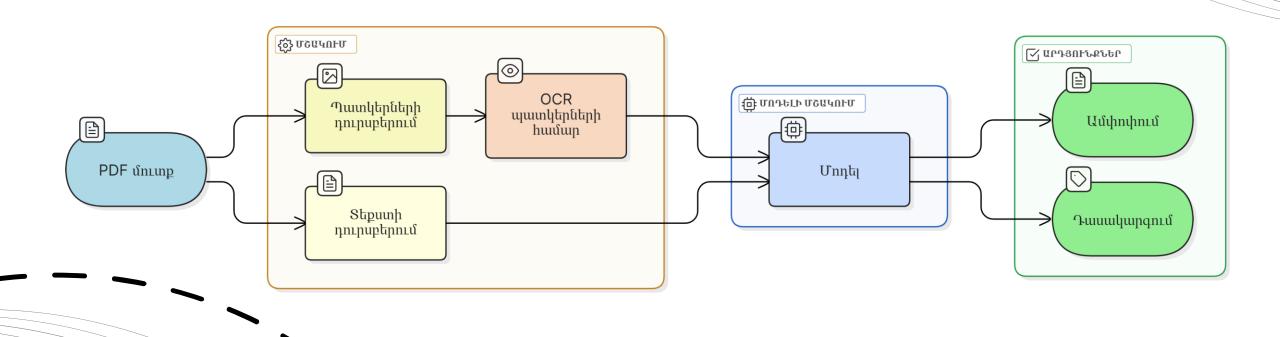
Ստեղծել AI համակարգ, որը՝

- Մշակում է PDF փաստաթղթերը
- Առանձնացնում է տեքստային և վիզուալ բովանդակությունը
- Անհրաժեշտության դեպքում կիրառում է OCR տեխնոլոգիա
- Ամփոփում է տեղեկատվությունը՝ պահպանելով բովանդակության իմաստը
- Դասակարգում է ամփոփումները ըստ թեմատիկ ուղղությունների

Խնդիրների լուծումներ

- PDF փաստաթղթերի կառուցվածքային վերլուծություն և մշակման գրադարանների ինտեգրում
- OCR տեխնոլոգիայի ներդրում պատկերային տեքստի ձանաչման համար
- Տեքստի ամփոփման մոտեցումների ուսումնասիրություն
- Համապատասխան LLM մոդելների ընտրություն և հարմարեցում
- Web ինտերֆեյսի նախագծում և իրականացում
- API ինտերֆեյսի մշակում երրորդ կողմի ինտեգրման համար
- Համակարգի արդյունավետության և Ճշգրտության բարելավում

Ընդհանուր կառուցվածքը

PDF-ից տեքստի դուրսբերման մոտեցումներ

Տեքստային շերտի ուղղակի դուրսբերում

- Արագ և Ճշգրիտ մեթոդ թվային PDF-ների համար
- Չի գործում սկանավորված կամ բարդ կառուցվածքով փաստաթղթերի դեպքում

OCR տեխնոլոգիաներ

- Մքանավորված PDF-ների տեքստի ձանաչում
- Հիմնվում է խոր ուսուցման մոդելների վրա (CNN, RNN)
- Կախված է պատկերի որակից և պահանջում է ռեսուրսներ

Հիբրիդային մոտեցում

- Համադրում է ուղիղ դուրսբերումն ու OCR-ը
- Ունիվերսալ լուծում տարբեր տեսակի փաստաթղթերի համար
- Պահանջում է համակարգային բարդություն և համադրում

Տեքստի ամփոփման մոտեցումներ

Տեքստի ամփոփումը նպատակ ունի ստեղծել կարձ տարբերակ՝ պահպանելով բովանդակային առանցքը։ Առանձնացվում են երեք հիմնական մոտեցում՝

Էքստրակտիվ ամփոփում Ընտրում է բնագրի ամենակարևոր նախադասությունները՝ առանց վերաձևակերպման։ Օգտագործվում են TF-IDF, TextRank, LSA, ինչպես նաև մեքենայական և խորը ուսուցման մոդելներ (BERT, CNN, LSTM)։

- •*Առավելություններ*՝ փաստացի Ճշգրտություն, պարզ իրականացում, քիչ ռեսուրսատար։
- •*Թերություններ*՝ կրկնվող կամ անկապ ամփոփումներ, ձկունության խնդիր։

Աբստրակտիվ ամփոփում Ստեղծում է նոր, վերաձևակերպված տեքստ` պահպանելով իմաստը։ Օգտագործվում են Sequence-to-Sequence մոդելներ, Transformer-ներ (T5, BART, GPT)։

- *Առավելություններ*՝ բնական, հակիրձ, բովանդակային ամփոփումներ։
- •*Թերություններ*՝ հնարավոր սխալներ, մեծ հաշվարկային բարդություն։

Հիբրիդային մոտեցում Համադրում է էքստրակտիվ և աբստրակտիվ մեթոդների ուժեղ կողմերը՝ երկփուլ, ուղղորդված կամ բազմամակարդակ ռազմավարություններով։

- •*Առավելություններ*՝ հավասարակշռություն Ճշգրտության ու բնականության միջև։
- Մարտահրավերներ՝ բարդ իրականացում, ինտեգրման դժվարություններ։

Gemma 3՝ ժամանակակից տեքստի ամփոփման մոդել

Gemma 3-ը Google DeepMind-ի բաց կոդով լեզվային մոդել է (2024), որը հիմնված է Transformer ապակոդավորիչ Ճարտարապետության վրա՝ նման GPT-ին։ Նախապես ուսուցանված է հրահանգների կատարման վրա։

Առանձնահատկություններ

- Բարելավված ուշադրության մեխանիզմ՝ երկար տեքստերի արդյունավետ մշակման համար
- Բաց կոդով, հասանելի տարբեր չափերով
- Ճկուն հարմարեցում կոնկրետ խնդիրների և ոլորտների համար
- Աշխատում է բազմալեզու տեքստերի հետ

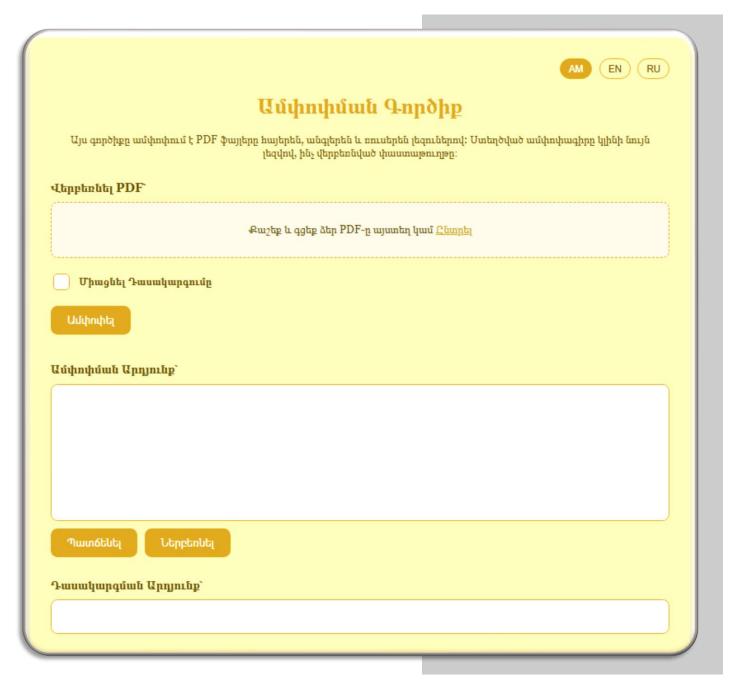
Ամփոփման հնարավորություններ

- Աբստրակտիվ ամփոփմամբ բովանդակության վերաձևակերպում
- Zero-shot / Few-shot / Fine-tuned կիրառումներ
- Հարմար է նույնիսկ սահմանափակ ռեսուրսներով միջավայրերում

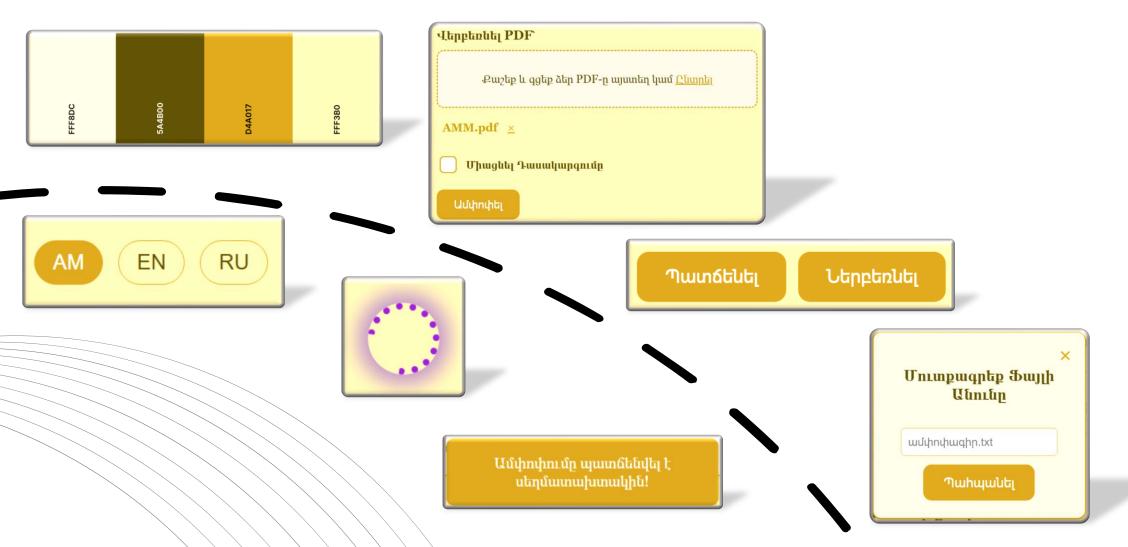
Gemma 3-ը օպտիմալ ընտրություն է՝ ամփոփման բարձր որակ, բաց կոդ և արդյունավետություն համատեղելով։

Օգտագործողի ինտերֆեյսի ընդհանուր տեսքը

Օգտագործողի փորձը բարելավող ինտերֆեյսային լուծումներ (UX տարրեր)

Հայերեն ինտերֆեյսով և հայերեն բովանդակությամբ օրինակ

PDF ֆայլից հատված

> ԲԱԶՄԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎՈՒՄԸ։ ՍՏԱՆԴԱՐՏ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱԼԳՈՐԻԹՄ և ՀՈՐՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴ։

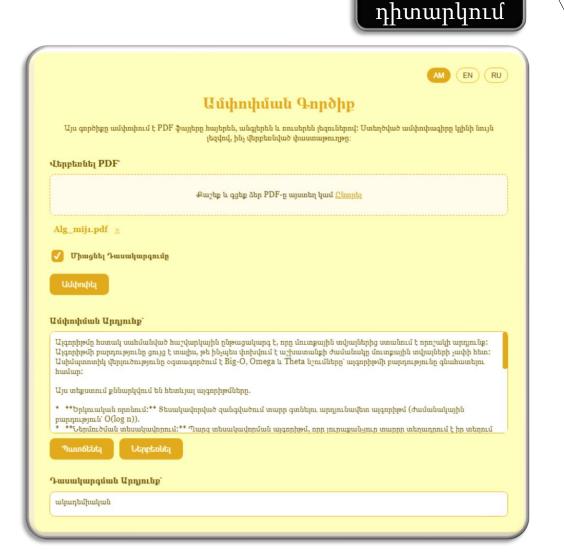
1. Ստանդարտ գնահատման ալգորիթմ (բազմանդամների հաշվարկ)։

- Ունենաք P(x) ձևի բազմանդամ $P(x)=a_0+a_1x+a_2x^2+...+anxn$, որտեղ ai բազմանդամի գործակիցներն են։
- P(x) բազմանդամի արժեքը x-ի որոշակի արժեքի համար հաշվարկելու համար պարզապես x-ը փոխարինում ենք բազմանդամի յուրաքանչյուր անդամի մեջ և կատարում թվաբանական գործողություններ՝ արդյունքը ստանալու համար։ Օրինակ՝ P(x) տրված x-ի համար հաշվելու համար կատարում ենք հետևյալը.

$$P(x) = a_0 + a_1 * x + a_2 * x_2 + ... + a_n * x_n$$

2. Horner ulpnnn (Horner scheme):

- Այս մեթոդը թույլ է տալիս ավելի արդյունավետ հաշվարկել բազմանդամի արժեքը, հատկապես բազմանդամների մեծ աստիձանի դեպքում։
- Ունենք P(x) բազմանդամը նույն ձևով. $P(x) = a_0 + a_1x + a_2x^2 + ... + anxn$:
- Հորների մեթոդը սկսվում է բազմանդամը ավելի բարձրից ցածր աստիձանների հաշվարկով, օգտագործելով կրկնության բանաձևը.

Օրինակի

Անգլերեն ինտերֆեյսով և ռուսերեն բովանդակությամբ օրինակ

PDF ֆայլից հատված

HA 3AMETKY

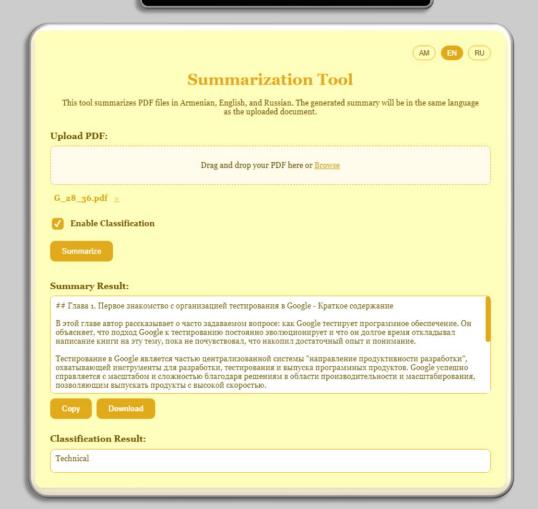
Когда меня спрашивают, в чем секрет нашего успеха, я всегда даю совет: «Не нанимайте слишком много тестировщиков».

Как Google справляется с таким маленьким штатом тестировщиков? Если бы мне нужно было ответить просто, я бы сказал, что в Google вся ответственность за качество лежит на плечах тех, кто пишет код. Качество никогда не бывает проблемой «какого-то тестировщика». Каждый, кто пишет код в Google, — уже немного тестировщик, а качество — это проблема всего коллектива (рис. 1.1). Говорить о соотношении численности «разработчики/тестировщики» в Google — то же самое, что рассуждать о чистоте воздуха на поверхности Солнца. Эту тему бессмысленно поднимать. Каждый инженер является u тестировщиком. Если в его должности есть слово «тестирование», то он помогает другим специалистам проводить качественное тестирование.

Рис. 1.1. Программисты Google предпочитают качество широте функциональности

Օրինակի դիտարկում

///// Ռուսերեն ինտերֆեյսով և անգլերեն բովանդակությամբ

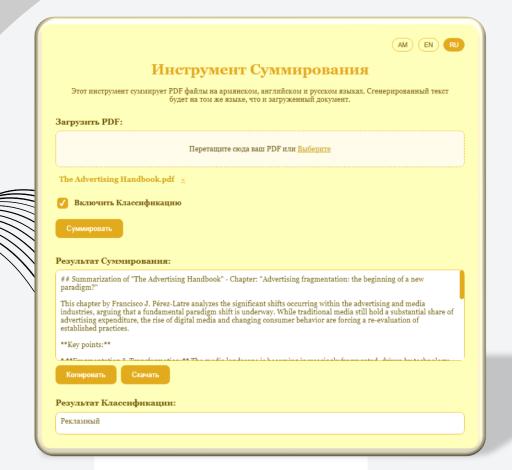
օրինակ

Սկանավորված PDF ֆայլից հատված Օրինակի դիտարկում

The paradigm shift in advertising

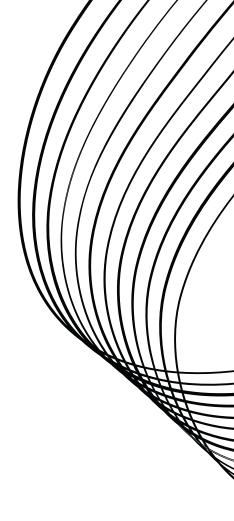
In an era defined as the 'post-television age' (Cappo, 2003), the way advertising works is changing (Auletta, 2005). Traditional advertising is said to be losing ground to viral marketing, gaming, on-demand viewing, long-form content and other 'new marketing' (Jaffe, 2005). The idea itself of 'advertising's death' is present in several major titles. Ries and Ries (2002) argue that the future for brands is in public relations and not in advertising. Zyman (2002) warns about the end of advertising as we know it. Both books claim that advertising agencies are selling clients short. In these books, when death is mentioned, the authors are describing more a transformation than an end. But they want to underline what they see as unprecedented levels of change. Life after traditional advertising is the topic of another set of books. New marketing techniques, including Internet advertising, video gaming and product placement are the focus of works by Jaffe (2005) and Galician (2004). The synergies achieved between entertainment and advertising through product placement are also examined by Donaton (2004).

The strength of online advertising and its cost-effectiveness is discussed in a variety of works that explain how search engines such as Google are changing current advertising strategies, adding the Internet to the media mix. Marketing without the operational use of agencies has also become a frequent topic in both the academic and managerial debate. Nyren (2005) suggests that there is no longer any need to work with an advertising agency.

API-ի միջոցով կանչի օրինակ

```
import requests
      response = requests.post('http://127.0.0.1:5000/api/summarize',
                             files={'file': open('C:/Users/user/Desktop/diploma codes/AMM.pdf', 'rb')})
      print(response.json())
                                                                                               凡 Python +∨ Ⅲ 逾 ··· ∧ ×
PROBLEMS
          OUTPUT
                  DEBUG CONSOLE
                                 TERMINAL
PS C:\Users\user> & C:\Users\user/AppData/Local/Programs/Python/Python311/python.exe "c:\Users\user/Desktop/diploma codes/a
 'classification': '', 'filename': 'AMM.pdf', 'status': 'success', 'summary': 'Այս տեքստր ամփոփված ներկայացնում է արհեստակա
ն բանականության (ԱԲ) տարբեր ասպեկտներ, ներառյալ փորձագիտական համակարգերը, բազմաագենտ համակարգերը, գենետիկ ալգորիթմները և ոչ
 հստակ համակարգերը։\n\n**Փորձագիտական համակարգերը** նախատեսված են փորձագետներին փոխարինելու և որոշումներ կայացնելու համար,
օգտագործելով գիտելիքների բազա, որտեղ պահվում են մասնագետների փորձր։ Դրանք կիրառվում են ախտորոշման, կանխագուշակման, կառավարմ
ան և այլ բնագավառներում։\n\n**Բազմաագենտ համակարգերը (ԲԱՅ)** բաղկացած են ինքնավար ագենտներից, որոնք փոխգործակցում են միմյան
ց հետ։ Դրանք օգտակար են բաշխված խնդիրների լուծման համար և կիրառվում են տրանսպորտում, ռոբոտատեխնիկայում և այլ ոլորտներում։\ո
\n**Գենետիկ ալգորիթմները** Էվոլյուցիոն մեթոդներ են, որոնք օգտագործում են ընտրություն, խաչասերում և մուտացիա` լուծումներ գտն
ելու համար։ Դրանք կիրառվում են օպտիմիզագիայի, մեքենայական ուսուզման և այլ խնդիրների համար։\ո\ո**Ոչ հստակ համակարգերը** հիմն
ված են ոչ հստակ բազմությունների և ոչ հստակ տրամաբանության վրա, թույլ տալով աշխատել անորոշության պայմաններում։ Դրանք օգտագոր
ծվում են կառավարման համակարգերում, փորձագիտական համակարգերում և այլ ոլորտներում։\ո\nSեքստր նաև ընդգծում է յուրաքանչյուր համ
ակարգի առավելությունները, թերությունները և նախագծման փուլերը։՝}
PS C:\Users\user>
```


Եզրակացություն

- Հաջողությամբ մշակվել և իրականացվել է արհեստական բանականության վրա հիմնված համակարգ՝ PDF փաստաթղթերի բովանդակության ձանաչման և ամփոփման համար
- Ստեղծված համակարգը գերազանց մշակում է ինչպես տեքստային, այնպես էլ սկանավորված փաստաթղթեր՝ կիրառելով OCR տեխնոլոգիա
- Համակարգում հաջողությամբ ներդրվել է բազմալեզու աջակցություն (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն) զգալիորեն ընդլայնելով հնարավորությունները
- Մշակվել են օգտագործողի համար հարմարավետ web ինտերֆեյս և Ճկուն API՝ ապահովելով համակարգի հեշտ ինտեգրումը

